

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 34/03-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť H. D., bytom K., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 1816/93 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. D. **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 2. októbra 2002 doručené podanie H. D., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „žaloba na Obvodný súd Košice II SR“, ktorým žiadal vyniesť tento rozsudok: „Ústavný súd s prihliadnutím na článok Ústavy SR č. 48 odst. 2 a 127 1, 2 a 3 o spravodlivom súdnom

konaní bez pried'ahov, ktoré porušil OS KE 2 a podľa článku č. 6 a č. 10 dohovoru o ľudských právach potvrdzuje a priznáva odškodné rovné podlžnosti v protižalobe: Súdne trovy a výlohy znáša súd Košice 2“. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „v roku 1993 firma S. a. s. Ing. M. podal na moju firmu FO žalobu evidovanú pod číslom 32 Cb 1816/93-88. Po mojom odpore a písomnom dokazovaní o nepravdivosti žaloby a v snahe poškodiť vedome moju osobu zo strany S.-u, pričom som dokázal, že naopak fa S. a. s. dlhuje vysokú čiastku mojej firme začalo v roku 1997 prvé a druhé pojednávanie, na ktoré sa nik zo žalujúcej strany nedostavil a ďalšie vôbec nezačalo len toľko, že sa máme dohodnúť, na čo som S. a. s. písomne oslovil s návrhom na dohodu, na čo som nedostal žiadnu odpoveď. Ďalšie pojednávanie malo začať v roku 1998 a nezačalo, keďže sudca bol PNS. Od roku 1993 doposiaľ do roku 2002 nebolo žiadne pojednávanie, ktorého by som sa bol zúčastnil a na ktoré by som bol predvolaný a kde by som mohol sa spravodlivo vyjadriť. Na tento fakt (keďže ide pre mňa o veľkú stratu) a nezáujem súdu Košice II som upozornil MS SR dňa 18. II. 2000. OS KE II moju sťažnosť vybavil spôsobom s ktorým nesúhlasím, keďže hoci bolo nariadené pojednávanie nebolo nikdy uskutočnené. Zároveň není nikde zmienka o mojich nárokoch z protižaloby. Zo skutkového stavu: boli porušené Obvodným súdom KE 2 moje Ústavné práva občianske a ľudské práva o riadnom súdnom konaní bez pried'ahov“.

Ústavný súd predmetné podanie posúdil podľa obsahu ako sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) postupom Okresného (sťažovateľ nesprávne označil „Obvodného“) súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 1816/93. Sťažovateľ požiadal ústavný súd „o pridelenie právneho zástupcu“.

Zo sťažnosti a jeho príloh vyplýva, že sťažovateľ vzájomným návrhom označeným ako „Žaloba k č.: 32 Cb 1816/93-88“, ktorý okresnému súdu doručil 26. februára 1998, uplatnil voči „S. a. s., J. M. K.“ nárok na zaplatenie 1 186 064 Sk. Z listu okresného súdu z 3. apríla 2000, ktorým odpovedal sťažovateľovi na jeho sťažnosť, ktorú podal Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, vyplýva, že „vo veci súd rozhodol

platobným rozkazom zo dňa 28. 12. 1994 č. k. 32 Cb 1916/93-88. Proti platobnému rozkazu ste dňa 19. 1. 1994 podali odpor. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 24. 1. 1997, 30. 5. 1997, 17. 3. 1998. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9. 6. 1999 č. k. 1 K 403/99-10 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu S. a. s. K. v likvidácii. O tejto skutočnosti, ako aj o následkoch vyhlásenia konkurzu podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 238/91 Zb. v znení neskorších predpisov Vás súd vyrozumel listom zo dňa 16. 6. 1999 č. k. 32 Cb 1816/93-119, ktorý Vám bol doručený dňa 30. 6. 1999. Z uvedeného vyplýva, že súd vo veci nekoná z dôvodu objektívnej zákonnej prekážky“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru každý má právo na slobodu prejavu (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, je v dôsledku skutočnosti, že uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 9. júna 1999 č. k. 1 K 403/99-10 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu S., a. s., K. v likvidácii, t. j. účastníka napadnutého konania pred okresným súdom, zo zákona prerušené [§ 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“)] a z tohto dôvodu, ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v zákone o konkurze a vyrovnaní, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty jeho účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to bolo uvedené vyššie. Sťažovateľ netvrdil ani neuviedol žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že v danej veci neexistoval zákonný dôvod na prerušenie konania, resp. že prekážka prerušenia konania už odpadla. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02). K uvedenému je potrebné dodať, že sťažovateľ svojou sťažnosťou nenamietal porušenie označeného základného práva postupom krajského súdu v konaní po vyhlásení konkurzu, ktoré počas trvania konkurzu a za podmienok uvedených v zákone o konkurze a vyrovnaní vyvoláva uvedenú zákonnú prekážku namietaného postupu okresného súdu, resp. ktorého výsledkom môže byť ukončenie stavu právnej neistoty sťažovateľa v súvislosti s tými právami a povinnosťami, ktoré sú predmetom prerušeného konania pred okresným súdom.

Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie tohto základného práva podľa označených článkov ústavy a Dohovoru postupom okresného súdu v čase pred prerušením konania v dôsledku vyhláseného konkurzu, ústavný súd tieto námietky na základe predmetnej sťažnosti preskúmať nemohol, pretože sťažovateľ svoju sťažnosť nepodal v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Obdobne to platí aj pre právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu okresného súdu v čase pred prerušením napadnutého konania dozvedel najneskôr v deň, keď mu táto prekážka bola okresným súdom oznámená, t. j. 30. júna 1999, keď mu bol doručený list okresného súdu zo 16. júna 1999 č. k. 32 Cb 1816/93-119. Predmetnú sťažnosť sťažovateľ ústavnému súdu podal až 2. októbra 2002, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. K tomu je potrebné dodať, že ústavná ani zákonná úprava „novej“ sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (s účinnosťou od 1. januára 2002) ju nekvalifikuje ako individuálny prostriedok ochrany ľudských práv a základných slobôd nahradzujúci individuálne konania o ochrane ľudských práv a základných slobôd pred ústavným súdom prístupné navrhovateľom (sťažovateľom) do 31. decembra 2001 (II. ÚS 29/02, II. ÚS 57/02). Sťažovateľ mal až do 31. decembra 2001 k dispozícii prostriedky individuálnej ochrany svojho základného práva pred ústavným súdom, ktoré však nevyužil bez toho, že by mu v tom bránili vážne prekážky.

Pokiaľ ide o tvrdené porušenie čl. 10 Dohovoru, ústavný súd konštatuje, že namietané skutočnosti nie sú spôsobilé porušiť právo na slobodu prejavu zaručené v tomto článku. Podľa konštantnej judikatúry nezistenie priamej súvislosti medzi namietaným postupom (rozhodnutím) orgánu štátu a označeným základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej (napr. II. ÚS 65/02).

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2003